Bijlage A: Uitvoeringsprogramma

Thema 1 Toekomstbestendige voorraad

Wat gaan we doen	Toelichting	Doel/ beoogd resultaat	Wie gaat het doen	Wanneer gaan we het doen	Verwachte financiële inzet
Visie: Toekomstbestendige inzet van de woningvoorraad draagt bij aan een goede woonkwaliteit					
We voeren een scan toekomstbestendige wijken uit	We analyseren onze bestaande woningvoorraad door middel van een scan toekomstbestendige wijk. Hiermee krijgen we inzicht in diverse onderdelen die horen bij toekomstbestendigheid en leefbaarheid zoals woningkwaliteit, groenvoorziening, bereikbaarheid, voorzieningen, duurzaamheid, woningmix en/of sociaaleconomische kwetsbaarheid. Aan de hand van deze analyses kunnen we gebiedsgericht aan de slag met de veerkracht en leef- en toekomstbestendigheid van onze wijken.	Kansen benutten ter versterking van de bestaande voorraad. Een hoge kwaliteit van de woningvoorraad en directe woonomgeving, inclusief voorzieningen, dragen bij aan een goede waardering van de woonkwaliteit en meer betrokkenheid van inwoners bij hun buurt.	Gemeente Alwel In samenspraak met een externe partij	Q2 & Q3 2024	€ 15.000 voor de scan
Visie: We benutten de bestaande woningvoorraad zo optimaal mogelijk					
Aanpak leegstand	In Etten-Leur staan administratief, maar ook feitelijk woningen (deels) langdurig leeg. Daarnaast biedt ‘leegstand’ boven winkels mogelijkheden tot wonen. Het voorkomen en invullen van leegstand draagt bij aan een vitale woningvoorraad en aan actuele woningbehoeften.	Bestaande voorraad optimaal benutten en vitaal houden. Vergroten aanbod (betaalbare) woningen voor onze inwoners.	Gemeente woning- en winkeleigenaren	Vanaf Q3 2024	Geen kosten
Woningdelen faciliteren	We werken met Alwel het project Woningdelen uit. Als gemeente bekleden we hierin een faciliterende en voorwaardenscheppende rol. We oriënteren	Bestaande voorraad optimaal benutten en vitaal houden. Vergroten aanbod	Gemeente Alwel	Vanaf Q2 2024	Nog te bepalen

	ons onder meer op het verbreden van het project 'Onder de Pannen' van Alwel naar de particuliere voorraad, we hebben beleid voor woningdelen voor arbeidsmigranten en we onderzoeken de mogelijkheid van het invoeren van de hospitaregeling zoals gemeente Breda heeft.	(betaalbare) woningen voor onze inwoners.			
Woningsplitsing borgen in een huisvestings-verordening	Woningsplitsen kan ruimte bieden aan twee of meer kleine huishoudens in ruime woningen. Dit kan bijdragen aan het levensloopgeschikt maken van woningen, delen van (woon)lasten, en het vergroten van het aanbod van woningen voor bijvoorbeeld starters. De regels voor woningsplitsing zetten we in een huisvestingsverordening. We verkennen de mogelijkheid om met lokale woonpartners afspraken te maken over splitsen.	Bestaande voorraad optimaal benutten en vitaal houden. Vergroten aanbod (betaalbare) woningen voor onze inwoners.	Gemeente Alwel, woningeigenaren	Voor eind 2024 (relatie met huisvestingsverordening die voor eind 2024 wordt opgesteld)	Minimaal budgettair neutraal (leges)
Transformatie naar wonen op kansrijke locaties toestaan	Bij initiatieven staan we open voor transformatie. In de Omgevingsvisie zijn een strook op bedrijventerrein Vosdonk en de kantorenstrook aan de Bredaseweg aangewezen als kansrijke locaties voor transformaties naar (tijdelijke) woningen. We onderzoeken in hoeverre tijdelijke woningen omgezet kunnen worden naar permanente vormen van wonen.	Bestaande voorraad optimaal benutten en vitaal houden. Vergroten aanbod (betaalbare) woningen voor onze inwoners.	Gemeente Alwel, andere vastgoedpartners	Vanaf Q2 2024	Kosten transformatie zijn voor rekening van de initiatiefnemer Kosten onderzoek nog te bepalen.
Visie: Focus binnen aanpak bestaande woningvoorraad op het levensloopgeschikt maken					
Kennis rondom woningaanpassing delen met woningeigenaren	We informeren woningeigenaren over de mogelijkheden voor het verkrijgen van advies en financiering voor het aanpassen van hun woning. Het Centrum voor Wonen Etten-Leur doet dit in opdracht van de gemeente. Ook	Meer woningen levensloopgeschikt te maken door eigenaren via een woonscan inzicht en advies te geven.	Gemeente Centrum voor Wonen	Lopende actie voor 2024	Bijdrage Centrum voor Wonen 2024 is vastgesteld. Voor 2025 en

	houden we als gemeente inwoners op de hoogte via onze eigen website.				volgende jaren nog te bepalen.
Visie: Doorstroming in de gouden driehoek van de woningmarkt					
Maatregelen onderzoeken om doorstroming in bestaande voorraad te stimuleren	We onderzoeken passende maatregelen om doorstroming in de bestaande voorraad te stimuleren. Specifiek willen we samen met woonpartners en in eerste aanleg Alwel aan de slag met bewezen en kansrijke vormen van doorstroming zoals voorrang voor oudere huishoudens (in combinatie met huurgewenning), huishoudens met een bepaalde woonduur voorrang te verlenen, woningdelen ook via friendscontracten mogelijk te maken. Verder krijgen huurders van Alwel voorrang bij doorverkoop van Koopgarant woningen. Ook heeft de maatwerkadviseur van Alwel de mogelijkheid om mensen via maatwerk passender te huisvesten, bijvoorbeeld ouderen van een grote eengezinswoning naar een levensloopgeschikte woning.	Vergroten kansen voor diverse typen huishoudens om door te stromen	Gemeente Alwel	Vanaf 2024	Geen kosten gemeente, Alwel werkt met huur-gewenning
Visie: Duurzame woningen net zo belangrijk als passendheid en geschiktheid					
Kennis over verduurzaming en over financiering hiervan verspreiden onder onze inwoners	We informeren inwoners over de aanpak en transitie naar een aardgasvrije gemeente in 2050 via de gemeentelijke website, brieven en het energieloket. We zetten regelingen in voor warmtescans, verstrekken subsidies (via de gemeente) en leningen (via het warmtefonds) voor verduurzamingsactiviteiten.	Verduurzamen woningen Verlagen woonlasten voor inwoners	Gemeente	Doorlopend	Bestaande budgetten duurzaamheid
Mogelijkheden verkennen om aan te sluiten bij zonnepanelenaanpak	De zonnepanelenaanpak van Alwel als vervolg op het project HBV-voor-Zon is in voorbereiding. Daarnaast is HBV een pilot gestart met energiedisplays waardoor	Verduurzamen woningen Verlagen woonlasten voor inwoners	Gemeente Alwel en HBV	2024 - 2025	Bijdrage gemeente nog te bepalen

van corporatie Alwel en HBV	bewoners bewuster worden van (hun) energieverbruik. We verkennen of we bij kunnen en willen dragen (en in welke vorm) aan dergelijke initiatieven om dit ook breder in Etten-Leur te kunnen inzetten (als extra impuls zonnepanelenaanpak).				Inzet budgetten Alwel en HBV
De transitievisie warmte periodiek herzien	Uiterlijk in 2025 actualiseren we de transitievisie warmte voor onze gemeente. Zo sluiten we aan bij ontwikkelingen en sturen we keuzes, maatregelen en instrumenten passend bij.	Aansluiten bij geldende normen Verduurzamen woon- en leefomgeving	Gemeente	2025 en daarna periodiek	Nog te bepalen

CONCEPT

Thema 2 Nieuwbouw als kwalitatieve aanvulling

Wat gaan we doen	Toelichting	Doel/ beoogd resultaat	Wie gaat het doen	Wanneer gaan we het doen	Verwachte financiële inzet
Visie: Goed wonen voor iedereen					
Opstellen woningbouw-programma	Als gemeente werken we verder aan een woningbouwprogramma dat in alle opzichten voldoet aan de uitgangspunten en prioriteiten van het raadsprogramma 2022-2026, de regionaal gemaakte afspraken (o.a. de Woondeal) en wettelijke opgaven. Om te bepalen of we de juiste woningen bouwen, stemmen we nadrukkelijk af met lokale en regionale woonpartners. Lokaal door jaarlijks (thematisch) twee sessies Woontafel te organiseren.	Goed wonen voor iedereen Passende en voldoende woningen, aansluitend bij behoeften en ambities	Gemeente Lokale en regionale woonpartners	Doorlopend vanaf Q3 2024	Kosten Woontafel maximaal €2.500
Monitoren van en bijsturen op het uitvoeringsprogramma	De voortgang van de activiteiten in het uitvoeringsprogramma behorend bij deze visie monitoren en evalueren we.	Actueel en passend uitvoeringsprogramma voor goede huisvesting in Etten-Leur	Gemeente	Doorlopend met jaarlijks herijkings-moment	Geen kosten
Onderzoeken inzet instrumenten Wet goed verhuurderschap	We onderzoeken het instrumentarium om particuliere verhuurders te stimuleren de kwaliteit van woningen te verhogen en kwalitatief goed onderhoud te plegen aan de woning. We voorzien hierin binnen de gemeente Etten-Leur een aanpak in twee stappen: 1. In gesprek met verhuurders om scherp te krijgen of de verhuurder bereid is afspraken met de gemeente te maken.	Optimaliseren inzet en kwaliteit van woningen van particuliere verhuurders en beperken van klachten van huurders	Gemeente	In 2024 gesprekken met particuliere verhuurders en op basis hiervan en resultaten meldingen van huurders beslissen over noodzaak inzet instrumentarium	Nog te bepalen

	2. Als blijkt dat sprake is van terechte klachten van huurders dan wordt de Wet goed verhuurderschap, lees: de specifiek op te stellen verhuurverordening ingezet.				
Visie: Nieuwbouw om in lange termijn behoeften te voorzien en als strategische aanvulling op de bestaande voorraad					
Nieuwbouwen	In de jaren 2024 tot en met 2026 start de bouw van circa 1.000 nieuwe woningen. Dit is inclusief de verwachte bijdrage van Etten-Leur aan de regionale opgaven van de Woondeal waarvoor we specifiek in Haansberg bouwen. In het woningbouwprogramma tot en met 2026 zetten we voor een belangrijk deel in op betaalbare meergezinswoningen in de sociale en middeldure huur en koop. Na 2026 bouwen we voornamelijk in Haansberg en aan de Lage Vaartkant. We voegen daarnaast – in kleine aantallen – strategisch binnenstedelijk woningen toe. We bouwen in Haansberg een mix van woningtypen en prijsklassen voor alle typen huishoudens, met speciale aandacht voor (doorstroming van) ouderen, slaagkansen voor jongeren en passende huisvesting voor diverse aandachtsgroepen. We hebben daarbij oog voor een goede wijkopbouw (veerkracht) en kwaliteit van woningen en omgeving.	Goed wonen voor iedereen Passende en voldoende woningen, aansluitend bij behoeften en ambities Voldoen aan afspraken uit Regionale Woondeal en (toekomstige) wettelijke verplichtingen	Gemeente Alwel Ontwikkelaars en bouwers	2024 - 2026	Exploitaties
We maken afspraken over flexwonen	Om snel te kunnen voorzien in woningen maken we afspraken met Alwel en andere partijen die dit soort woningen (in beginsel voor maximaal 15 jaar) willen realiseren. Flexwoningen worden nadrukkelijk ingezet als tijdelijke woning voor urgente groepen, maar ook statushouders.	Snel, voldoende passende en betaalbare woningen voor verschillende (onder andere urgente) doelgroepen	Gemeente Alwel Ontwikkelaars en bouwers	Vanaf 2024	Inzet rijksbijdragen en specifiek budget zoals opgenomen in de meerjarenbegroting

Visie: Inzet op betaal- en beschikbaarheid					
Starterslening blijven verstekken	Aan Etten-Leurse starters en andere starters die hier werkzaam zijn bieden we een starterslening aan. Hiermee ondersteunen we starters bij de aankoop van hun eerste woning en behouden we onze starters voor onze gemeente. We wijzen starters op de mogelijkheden om via een vergelijkbare financieringsconstructie gebruik te maken van het Nationaal Koopfonds bij aanbod in onze gemeente.	Het financieel ondersteunen van starters om een woning te kopen.	Gemeente	Doorlopend	De raad heeft maximaal 1,5 miljoen hiervoor beschikbaar gesteld.
Aanpassen van en periodiek bijstellen van het betaal- en beschikbaarheidsinstrumentarium	In 2024 wijzigen we, gelet op actuele wet- en regelgeving de Doelgroepenverordening 'Verordening sociale woningbouw en middeldure huur'. Onderdeel van voorstellen is om CPO toe te voegen aan deze verordening. In 2024 doen we voorstellen voor aanpassing van de Verordening starterslening. Afgestemd met de regio stellen we uiterlijk eind 2024 een huisvestingsverordening vast.	Betaal- en beschikbaarheid van woningen voor eigen inwoners vergroten	Gemeente Woonpartners	Q2/3 2024 en daarna jaarlijkse evaluatie	Nog te bepalen
Visie: Vernieuwende woonvormen: Etten-Leur doet het gewoon!					
Vernieuwen in Etten-Leur	We faciliteren in Etten-Leur vernieuwende woonvormen. We maken hierbij onderscheid tussen woonvormen die we in stedelijk uitloopgebied toestaan en in stedelijk gebied zelf. Denk aan CPO-projecten, tiny houses, vergelijkbare vormen van houtbouw en gezamenlijk/intergenerationeel wonen. Dit nemen we als ambitie en bouwsteen op in	Met vernieuwende woonvormen voorzien in actuele, soms niet alledaagse en dus onderscheidende woonbehoeften	Gemeente Particuliere initiatiefnemers Marktpartijen Alwel	Vanaf 2024	Per project te bepalen

	master-en omgevingsplannen van nieuwe ontwikkelingen (specifiek in Haansberg en andere uitleg-/stedelijke uitloopgebieden Lage Vaartkant en Groene Wig). Per fase bepalen we de kaders voor dergelijke woonvormen.				

Thema 3 Betekenisvol leven

Wat gaan we doen	Toelichting	Doel/ beoogd resultaat	Wie gaat het doen	Wanneer gaan we het doen	Verwachte financiële inzet
Visie: Voor iedereen geschikt wonen, passende zorg met aandacht voor welzijn					
Faciliteren en stimuleren van initiatieven voor het bouwen van niet-reguliere woonvormen	We stimuleren en faciliteren niet-reguliere woonvormen voor zorg en ondersteuning, passend bij de opgaven. Denk hierbij aan gemengde woonvormen van jong en oud, met en zonder een zorgvraag of met verschillende typen zorgvragen. Hierover maken we niet-vrijblijvende afspraken met onze partners vanuit wonen, welzijn en zorg.	Regie op eigen leven bij inwoners stimuleren	Gemeente Alwel Welzijn- en Zorgorganisaties	Vanaf Q3 2024	Kosten zijn voor rekening initiatiefnemers
Aansluiten bij nationale prestatieafspraken voor geclusterde woonvormen	We sluiten aan bij de nationale prestatieafspraken voor de realisatie van woonvormen met 24-uurszorg in een geclusterde setting met ontmoetingsfunctie. Hierover maken we afspraken met betrokken woon-, welzijn- en zorgpartners.	Voor Etten-Leur berekende opgaven realiseren	Gemeente Alwel Welzijn-Zorgorganisaties	Vanaf 2024	Nog te bepalen

Visie: Een maatschappelijke opgave dus een gedeelde zorgplicht					
Een sterke sociale basis	Een sterke sociale basis zorgt ervoor dat inwoners kunnen meedoen en minder of later een beroep doen op professionele zorg. Vanuit Samen Gezond Leven Etten-Leur zetten we in op preventie (o.a. valpreventie, welzijn op recept, gezonde leefstijl). Maar ook met activiteiten op het gebied van cultuur, sport, recreatie en sociaal. Het college stelde inmiddels de notitie voor het versterken van de sociale basis vast, deze voeren we de komende periode uit.	Regie op eigen leven inwoners stimuleren Zorg bereikbaar en beschikbaar houden	Gemeente Welzijns- en zorgorganisaties Etten-Leurs verenigingsleven	Vanaf Q2 2024	Geen kosten
Organisatie van Woonzorgtafels	We organiseren terugkerende Woon-welzijn- zorgtafels. Dit zijn overleggen waarin we per kwartaal met een brede vertegenwoordiging van de partners thematisch in gesprek gaan over onderwerpen van deze visie, actualiteiten afstemmen en indien nodig en inspirerend werkbezoeken afleggen.	Sturen op realisatie en verdere concretisering van ambities wonen-welzijn-zorg, inclusief investeren in samenwerking en relatie	Gemeente Woningcorporatie Alwel Zorg- en welzijnsorganisaties Vertegenwoordiging van Participatieraad	Ieder kwartaal	Werkbudget van maximaal € 2.500
Kennis over wonen en zorg breed delen met inwoners	We informeren onze inwoners over de ontwikkelingen in het domein van wonen en zorg en stimuleren hen gebruik te maken van bestaande faciliteiten, ~~steunpunten~~ en financieringsmogelijkheden rondom dit thema. Centrum voor Wonen Etten-Leur is hiervoor te bereiken, ook ligt hier een nadrukkelijke rol/taak voor partners wonen, welzijn, zorg. We houden als	Regie op eigen leven bij inwoners stimuleren	Gemeente Centrum voor Wonen Partners wonen, welzijn en zorg	2024 opdracht Centrum voor Wonen Informatie gemeente is doorlopend	Kosten opdracht Centrum voor Wonen (zie ook Bestaande voorraad)

	gemeente inwoners bovendien op de hoogte via eigen loket en website.				
Visie: clustering van zorg in wijken met voorzieningen en sociale cohesie					
Op maat versterken en behouden van bestaande zorgclusters	We staan open voor concepten als Thuisplusflats. Als gemeente nodigen we woonpartijen, welzijns- en zorgorganisaties uit om hiermee aan de slag te gaan	Zorg bereikbaar en beschikbaar houden	Gemeente Etten-Leur Woningcorporatie Alwel Zorgorganisaties Welzijnsorganisaties	Vanaf 2024 met evaluatie na 1 jaar	Tbv project thuisplusflats, inzet welzijn: maximaal € 40.000 in 2025
Zorgorganisaties stimuleren om onderzoek te doen naar de uitwisseling van capaciteit	Gezamenlijke inzet op behoud of bevorderen instroom van voldoende personeel voor sociaal werk, ondersteuning en zorg is noodzakelijk. We stimuleren zorgorganisaties om de mogelijkheden voor capaciteitsuitwisseling te onderzoeken en hiermee te pionieren.	Zorg kunnen blijven bieden in Etten-Leur door bijdragen aan terugdringen capaciteitstekorten bij zorgorganisaties	Gemeente Woningcorporatie Alwel Welzijns- en zorgorganisaties	Vanaf 2024	Primair kosten voor organisaties
Acties uitvoeren om eenzaamheid tegen te gaan	De gemeente Etten-Leur blijft de acties uit het ontwikkelplan ‘Met ELkaar tegen eenzaamheid’ uitvoeren tot 2025. Ook geven we uitvoering aan de acties uit de aanpak ‘Samen Gezond Leven Etten-Leur 2024-2026’ door te werken aan preventie en een sterke sociale basis. We reflecteren de maatregelen regelmatig en streven naar langjarige voortzetting.	Eenzaamheid tegengaan bij langer zelfstandig thuis wonen Regie op eigen leven bij inwoners stimuleren	Gemeente Zorg- en welzijnsorganisaties	2024 met herijking in 2025	Opgenomen in uitvoeringsprogramma Een tegen eenzaamheid en uitvoeringsplan SGEL
Naar een dementievriendelijke gemeente	We zetten onze gezamenlijke inzet met zorgpartners voort om een dementievriendelijke gemeente te zijn.	Regie op eigen leven bij inwoners stimuleren Een inclusieve woon- en leefomgeving creëren	Gemeente Zorgorganisaties Welzijnsorganisaties	Doorlopend	Opgenomen in uitvoeringsprogramma Dementievriendelijke gemeente

Visie: domotica als één van de middelen om langer thuiswonen mogelijk te maken					
Inwoners en zorgorganisaties stimuleren en informeren over het gebruik van domotica	Inwoners en zorgorganisaties staan zelf aan de lat om stappen te zetten in het gebruik van domotica. Inwoners en zorgprofessionals kunnen ~~onder~~ Centrum voor Wonen Etten-Leur, loket Elz, Alwel, Avoord en Surplus benaderen voor de laatste trends en ontwikkelingen op dit vlak.	Regie op eigen leven bij inwoners stimuleren Zorg kunnen blijven leveren in Etten-Leur Eenzaamheid tegengaan bij langer zelfstandig thuis wonen	Inwoners Centrum voor Wonen Loket Elz Alwel, Avoord, Surplus	Doorlopend	Geen kosten

Thema 4 Leefbare woonomgeving

Wat gaan we doen	Toelichting	Doel/ beoogd resultaat	Wie gaat het doen	Wanneer gaan we het doen	Verwachte financiële inzet
Visie: Inclusieve wijken creëren staat voorop					
Ondersteunen van initiatieven voor een gezonde samenleving	We faciliteren initiatieven die bijdragen aan gezond gedrag van onze inwoners We maken daarbij gebruik van subsidiemogelijkheden binnen budgetten die beschikbaar zijn voor wijkactiviteiten, wijkverbetering en gezondheidsbevordering , zoals onder meer de Subsidieregeling Samen Gezond Leven.	Grotere sociale cohesie Klimaat adaptieve, groene en gezonde omgeving Gezonde leefstijl	Gemeente Inwoners	Doorlopend	Opgenomen in begroting SGEL/GALA
Ondersteunen van initiatieven om de leefbaarheid in wijken en buurten te vergroten	We subsidiëren inwoners en organisaties met nieuwe initiatieven of plannen om de leefbaarheid in straten of wijken te vergroten. Deze plannen dragen onder andere bij aan het prettig wonen, sporten, elkaar ontmoeten, spelen, elkaar om hulp vragen.	Grote sociale cohesie, leefbare wijken	Inwoners Gemeente	2024	Leefbaarheids budget opgenomen in begroting

CONCEPT

Toevoegen beweeg-, speel- en rustplekken in de openbare ruimte	We ontwerpen de openbare ruimte met voldoende water-, speel-, en beweegvoorzieningen in de wijken. Uitgangspunt hierbij is dat deze voorzieningen voor iedereen bereikbaar en bruikbaar zijn. Hier horen ook voldoende rustpunten bij. Het beleidsplan 'Spelen en bewegen' van 2024 is kaderstellend.	Inclusieve en gezonde leefomgeving Sociale cohesie	Gemeente	Vanaf Q3 2024	Opgenomen in beleidsplan 'Spelen en Bewegen'
Normenkader ontwikkelen voor bereikbaarheid en toegankelijkheid van buitenruimte.	We ontwikkelen een normenkader voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de buitenruimte, dat we hanteren bij nieuwbouw en herstructurering.	Inclusieve leefomgeving	Gemeente	Vanaf 2025	Nog te bepalen
Vaststellen en uitwerken beleid voor maatschappelijke accommodaties	Bestaande wijkgebouwen behouden en onderhouden we. Dit komt ten goede van ontmoetingen (waarbij we ons er van bewust zijn dat niet ieder gebouw ons eigendom en onze verantwoordelijkheid is). Het Accommodatiebeleid 2024 vormt hiervoor het kader. Als gemeente vervangen we het wijkgebouw in de wijk Centrum West.	Sociale cohesie	Gemeente	Vanaf Q3 2024	Zie begroting beleidsnota maatschap-pelijke accom-modaties
Onderzoeken van multifunctionele inzet van gebouwen	We stimuleren maatschappelijke organisaties en gebouweigenaren bestaande panden breder in te zetten als ontmoetingsplek. Denk aan horeca en sportaccommodaties. Als gemeente doen we onderzoek naar multifunctioneel gebruik in het eigen vastgoed en faciliteren dit bij een behoefte.	Sociale cohesie Beter benutten bestaand vastgoed	Gemeente Inwoners Verenigingen en clubs Welzijns- en zorgorganisaties	Vanaf Q3 2024	Zie begroting beleidsnota maatschappe-lijke accommo-daties
Inclusiviteit als norm hanteren in organisaties, verenigingen en clubs	We onderzoeken de mogelijkheden om bij de komende herijking van het subsidiebeleid (2024) hiervoor subsidievoorwaarden op te nemen in de beleidsregels.	Inclusieve leefomgeving Sociale cohesie	Gemeente Inwoners Scholen Verenigingen en clubs	Jaarlijks vanaf subsidiejaar 2025	Onderdeel van subsidiebeleid

Visie: Een groene omgeving zorgt voor een leefbare omgeving					
Klimaatadaptatie en vergroening centraal stellen bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen	In nieuwe ontwikkelingen onderzoeken we de toevoeging van wadi's. Bij ontwikkelingen in de bestaande openbare ruimte zetten we in op de versterking van groenstructuren en klimaatadaptatie. Daarnaast wordt hemelwater ingezet voor benutten en besparen. Het Groenplan is kaderstellend.	Klimaatadaptieve, groene en gezonde omgeving	Gemeente	2024 en 2025	Opgenomen in uitvoerings-programma Klimaat
Inwoners stimuleren om eigen woon- en leefomgeving te vergroenen	We informeren, stimuleren en faciliteren inwoners over, met en bij vergroening. Als gemeente doen we bijvoorbeeld jaarlijks commercie voor het NK tegelwippen.	Klimaatadaptieve, groene en gezonde omgeving	Gemeente Inwoners	Vanaf 2024 doorlopend	Opgenomen in uitvoerings-programma Klmaat
Visie: De positief ervaren leefbaarheid behouden en verder uitbreiden					
Vaststellen en uitwerken van wijkplannen	We maken voor elke wijk een wijkplan, met daarin centraal onze gebiedsgerichte visie op wonen-welzijn-zorg. Hierin verwerken we de resultaten uit de veerkrachtkaarten van Alwel (analyse van sociale kwetsbaarheid van wijken) en de scan toekomstbestendige wijken (zie paragraaf 3.3). Samen met de kaders uit het Mobiliteitsplan, Groenplan, beleidsplan Spelen en Bewegen en het beleidsplan Maatschappelijke Accommodaties. Dit zou kunnen leiden tot een menukaart voor elke wijk om te bepalen welke specifieke onderwerpen en vraagstukken aan bod moeten komen.	Leefbare wijken: nu en in de toekomst	Gemeente Alwel Welzijns- en zorgorganisaties Inwoners	Vaststellen wijkplan Etten-Leur Noord in 2024, overige plannen vanaf 2025.	
Vaststellen en uitwerken mobiliteitsplan	In het nieuwe Mobiliteitsplan houden we rekening met innovatieve (deel)oplossingen die bijdragen aan een goede bereikbaarheid van wijken en buurten.	Toegankelijkheid van de gemeente versterken Klimaatadaptieve, groene en gezonde omgeving	Gemeente	Vanaf Q2 2024	Opgenomen in Mobiliteitsplan

Aanbieden van (vrijwillige) vervoersmogelijkheden	We zetten de volgende initiatieven voort: • Deeltaxi: bij Wmo-indicatie. • PlusBus: vrijwilligers-activiteit i.s.m. Avoord. • AutoMaatje: vrijwilligers-activiteit, i.s.m. ANWB. We moedigen daarnaast nieuwe initiatieven aan, denk aan fietsmaatjes.	Toegankelijkheid van de gemeente versterken	Gemeente Avoord ANWB Inwoners	Doorlopend	Deeltaxi en wijkbus zijn opgenomen in begroting

CONCEPT